

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

Datum vydání:	23. 2. 2023
Účinnost:	23. 2. 2023
Odpovědnost:	Odbor auditu a kontroly
Závaznost:	všechny součásti
Vydává:	rektor
Zrušuje:	-
Doplňuje:	-
Počet stran:	5
Počet příloh:	1

SMĚRNICE Č. 1/2023 O OCHRANĚ OZNAMOVATELŮ

Článek 1

Předmět úpravy

- 1) Tato směrnice v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Evropské unie (dále jen „Směrnice EU“), zavádí vnitřní oznamovací systém (dále jen „VOS“) na Vysokém učení technickém v Brně (dále jen „VUT“).
- 2) Ochrana fyzické osobě, která oznámí či zveřejní informace o porušení, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací nebo jinou obdobnou činností (dále jen „oznamovatel“), je za podmínek stanovených Směrnicí EU zaručena.
- 3) Oznamovatelem je zejména zaměstnanec, bývalý zaměstnanec, uchazeč o zaměstnání, stážista, dodavatel dodávek, služeb, stavebních prací nebo obdobných plnění a jejich zaměstnanci nebo zájemce o veřejnou zakázku.

Článek 2

Oznámení

- 1) Oznámením se rozumí ústní či písemné oznámení oznamovatele, jehož obsahem jsou informace o možném protiprávním jednání, které má znaky trestného činu nebo porušuje právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblastech uvedených v odstavci 2, o jehož spáchání se oznamovatel dozvěděl v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností.
- 2) Oblastmi se rozumí
  - a) zadávání veřejných zakázek,
  - b) finanční služby, produkty a trhy a předcházení praní peněz a financování terorismu,
  - c) bezpečnost a soulad výrobků s předpisy,
  - d) bezpečnost dopravy,
  - e) ochrana životního prostředí,
  - f) radiační ochrana a jaderná bezpečnost,
  - g) bezpečnost potravin a krmiv, zdraví a dobré životní podmínky zvířat,
  - h) veřejné zdraví,
  - i) ochrana spotřebitele,
  - j) ochrana soukromí a osobních údajů a bezpečnost sítí a informačních systémů.

- 3) Dále se jedná o porušení ohrožující finanční zájmy Evropské unie včetně porušení unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory, jakož i porušení týkající se vnitřního trhu v souvislosti s jednáními, která porušují pravidla týkající se daně z příjmů právnických osob, nebo s mechanismy, jejichž účelem je získání daňové výhody, která maří předmět nebo účel příslušného práva v oblasti daně z příjmů právnických osob.

Článek 3

Výjimky z oznámení

- 1) Oznamovatel nesmí oznamovat skutečnosti, u kterých zájem na jejich ochraně převažuje nad zájmem chránit oznamovatele.
- 2) Skutečnostmi podle odstavce 1 jsou zejména
  - a) informace, které by mohly bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky a informace o činnosti zpravodajských služeb,
  - b) skutečnosti, na které se vztahuje povinnost zachovávat ochranu utajovaných informací a informací, jejichž vyzrazení by zjevně mohlo ohrozit probíhající trestní řízení,
  - c) skutečnosti podléhající ochraně podle zákona upravujícího krizové řízení,
  - d) skutečnosti, které se dozvěděl při výkonu činnosti notáře, notářského kandidáta a koncipienta, státního zástupce, asistenta a právního čekatele, advokáta a advokátního koncipienta, soudního exekutora, exekutorského kandidáta a koncipienta, soudce, asistenta soudce, justičního čekatele a daňového poradce,
  - e) skutečnosti, které se dozvěděl jako zaměstnanec notáře, advokáta, soudního exekutora a daňového poradce nebo skutečnosti, které se dozvěděl při poskytování zdravotních služeb.
- 3) Oznamovateli, který poruší povinnost mlčenlivosti či důvěrnost uvedených informací, nenáleží ochrana a může být postižen pro protiprávní jednání, kterého by se tím dopustil.
- 4) Oznamovatel je však oprávněn oznámit informace týkající se bankovního tajemství, smluvní povinnosti mlčenlivosti, povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu a povinnosti zachovávat mlčenlivost podle jiných právních předpisů upravujících práci nebo jinou obdobnou činnost (s výjimkou povinnosti mlčenlivosti právnických profesí a pracovníků ve zdravotnictví).

Článek 4

VOS a podání oznámení

- 1) VOS se rozumí souhrn postupů a nástrojů, které slouží k přijímání oznámení, nakládání s ním, k ochraně totožnosti oznamovatele a dalších osob, k ochraně informací uvedených v oznámení a komunikaci s oznamovatelem.
- 2) Oznamovatel podává oznámení
  - a) na adresu **Vysoké učení technické v Brně, Antonínská 548/1, 601 90, Brno** s označením obálky „Oznámení – neotevírat – Odbor auditu a kontroly, výhradně k rukám příslušné osoby“,
  - b) e-mailovou adresu **whistleblowing@vutbr.cz**
  - c) telefonní linku **+420 771 280 873**.
  - d) osobně k rukám příslušné osoby.
- 3) Základem fungování VOS je pověřená příslušná osoba, která je oprávněna přijímat a vyřizovat oznámení.
- 4) Příslušnou osobou je zaměstnanec zařazený na Odboru auditu a kontroly (dále jen „OAK“). VUT je povinno vytvořit příslušné osobě podmínky pro nezávislý a nestranný výkon činností podle této

- směrnice. Příslušná osoba je povinna jednat nezávisle a nestranně, zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti nebo i po jejím ukončení a plnit pokyny VUT, ledaže by takové pokyny ohrožovaly nebo mařily výkon její činnosti. Příslušnou osobu v době její nepřítomnosti nebo v případě její podjatosti zastupuje k tomu předem pověřený jiný zaměstnanec OAK.
- 5) Oznámení by mělo obsahovat údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele a adresu pro doručování; tyto údaje jsou určeny výhradně pro potřeby příslušné osoby.
  - 6) Oznámení lze podat i anonymně, avšak s uvedením adresy pro doručování oznamovateli.
  - 7) Pro oznámení lze využít i vzoru uvedeného v příloze č. 1.
  - 8) V oznámení je nutné uvést alespoň tyto informace
    - a) identifikace osob podezřelých ze spáchání porušení a všech dalších zúčastněných osob,
    - b) podrobný popis porušení,
    - c) konkrétní důkaz o protiprávním jednání, případně jakékoliv konkrétní poznatky, které podporují podezření z porušení.
  - 9) Oznámení lze podat jak interně prostřednictvím VOS, tak i externě, prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti (<https://oznamovatel.justice.cz/>).
  - 10) Oznámení lze za podmínek uvedených v odstavci 11 rovněž uveřejnit.
  - 11) Oznamovatel může oznámení uveřejnit, pokud
    - a) podal interní nebo externí oznámení a ve stanovených lhůtách nebylo přijato vhodné opatření,
    - b) má oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu ohrožení vnitřního pořádku a bezpečnosti života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy nebo,
    - c) v případě externího oznámení není možné bez podstoupení zvýšeného rizika (např. zničení důkazů, maření řádného posouzení oznámení, či postihu oznamovatele) podat oznámení u Ministerstva spravedlnosti.
  - 12) Je-li oznámení uveřejněno, náleží oznamovateli ochrana před odvetnými opatřeními podle čl. 8.

Článek 5

Postup po podání oznámení

- 1) Příslušná osoba oznámí oznamovateli do 7 dnů od doručení oznámení, jeho přijetí., ledaže by
  - a) oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo
  - b) je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.
- 2) Nelze-li z oznámení zjistit, co se jím sleduje, vyzve příslušná osoba oznamovatele, aby ve lhůtě, která nesmí být kratší 15 dnů, oznámení doplnil.
- 3) Nedoplní-li oznamovatel ani přes výzvu oznámení, pověřená osoba oznámení odloží.
- 4) Příslušná osoba nesmí sdělit totožnost oznamovatele a dotčených osob bez jejich výslovného souhlasu třetí osobě ani orgánu, s výjimkou dožadání ze strany orgánů činných v trestním řízení.
- 5) Příslušná osoba posoudí, zda se jedná o oznamovatele dle Směrnice EU.
- 6) Zjistí-li příslušná osoba, že oznamovatel není osobou podle odstavce 5, vyrozumí o tom bez zbytečného odkladu oznamovatele, jinak oznámení prošetří.
- 7) Pokud příslušná osoba shledá oznámení důvodným, navrhne rektorovi opatření k nápravě. Ztotožní-li se rektor s názorem příslušné osoby, vyrozumí příslušná osoba oznamovatele o

plánovaných či přijatých opatřeních, a to nejpozději do 3 měsíců od vyrozumění o přijetí oznámení podle odstavce 1 nebo nejpozději do 3 měsíců od přijetí oznámení, pokud oznamovatel vyrozuměn nebyl. Neztotožní-li se rektor s názorem příslušné osoby, postupuje příslušná osoba podle odstavce 8.

- 8) Dojde-li příslušná osoba k závěru, že oznámení není důvodné, vyrozumí o tom s odůvodněním oznamovatele nejpozději do 3 měsíců od vyrozumění o přijetí oznámení podle odstavce 1 nebo nejpozději do 3 měsíců od přijetí oznámení, pokud oznamovatel vyrozuměn nebyl.
- 9) V případě, že oznámení obsahuje skutečnosti, ze kterých vyplývá, že by se mohlo jednat o trestný čin, postoupí příslušná osoba oznámení orgánům činným v trestním řízení.
- 10) Všichni zaměstnanci VUT jsou povinni poskytnout příslušné osobě veškerou součinnost.

Článek 6

Ústně podané oznámení

- 1) Je-li oznámení učiněno ústně nebo telefonicky, pořídí příslušná osoba zvukovou nahrávku oznámení nebo jeho přepis a seznámí s ním oznamovatele; oznamovatel je oprávněn se k záznamu či přepisu vyjádřit
- 2) Nevysloví-li oznamovatel s pořízením nahrávky či přepisu souhlas, nesmí jej příslušná osoba pořídít. V takovém případě o oznámení sepíše pouze písemný záznam, jehož obsah odpovídá protokolu podle správního řádu. Obdobně postupuje příslušná osoba v případě, kdy pořízení zvukové nahrávky není z jakéhokoliv důvodu možné.

Článek 7

Evidence oznámení

- 1) Příslušná osoba vede řádnou a průkaznou evidenci oznámení.
- 2) Příslušná osoba vede evidenci takovým způsobem, aby k ní neměl nikdo jiný přístup a aby nebyla ohrožena totožnost oznamovatele a důvěrnost informací uvedených v oznámení. Oznámení je možné uchovávat jen po dobu, která je nezbytná k naplnění účelu Směrnice EU, zejména k ochraně oznamovatele a před odvetnými opatřeními nebo pro případ dalšího šetření příslušnými orgány veřejné moci.

Článek 8

Odvetná opatření

- 1) Odvetnými opatřeními jsou zejména
  - a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru,
  - b) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
  - c) odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
  - d) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
  - e) snížení mzdy, nebo odměny, nepřiznání osobního příplatku,
  - f) diskriminace,
  - g) negativní pracovní posudek,
  - h) ostrakizace, nátlak, zastrašování,
  - i) neumožnění odborného rozvoje,
  - j) změna rozvržení pracovní doby,

- k) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky, kde to není nezbytné,
  - l) výpověď nebo odstoupení od smlouvy,
  - m) zásah do práva na ochranu osobnosti,
  - n) předčasné ukončení nebo zrušení smlouvy o dodávce zboží nebo poskytování služeb.
- 2) Odvetná opatření se zakazují.
  - 3) Ochrany před odvetnými opatřeními se nemůže domáhat oznamovatel, který podal vědomě nepravdivé oznámení.
  - 4) Upozorní-li ten, kdo je uveden v článku 4 odst. 4 Směrnice EU příslušnou osobu na uplatnění odvetných opatření, sestaví rektor k prošetření upozornění nestrannou komisi, jejíž složení určí podle okolností konkrétního případu.

Článek 9

Závěrečná ustanovení

Tato směrnice nabývá účinností dnem vydání.

Seznam příloh:

Příloha č. 1 – Vzor oznámení o možném protiprávním jednání

doc. Ing. Ladislav Janíček, Ph.D., MBA, LL.M.

rektor